

Kulturdepartementet

Høringsnotat

Forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn

Høsten 2017

Den norske kirke

Faneparagraf

" ....legge til rette for at Den norske kirke forblir en demokratisk og landsdekkende evangelisk-luthersk folkekirke"

Formål – hva høringsnotatet skal svare på

- Helhetlig og mer ensartet lovgivning for alle tros- og livssynssamfunn (én felles lov)
- Større grad av likebehandling
- Forenkling av regelverk og finansieringsordninger

Formål forts.

- Modernisering - tilpasning til det flerreligiøse "nye" Norge
- Styrket offentlig kontroll og tilsyn
- Økt selvstendigjøring av Den norske kirke; rammelovgivning

Rammer for lovgivning og tilskuddsordninger

- Internasjonale menneskerettighetskonvensjoner
- Grunnloven § 16

Grunnloven § 16

§ 16:

Alle innbyggere i riket har fri religionsutøvelse.

Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov.

Alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.

Overordnet valg av finansieringsordninger

- Medlemskontingent, frivillige bidrag (tilbaketrekking av offentlig finansiering)
- Livssynsavgift
- **Fortsatt offentlig finansiering**

Tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke – viktige endringer

- Krav om minst 500 medlemmer for å få tilskudd og vigselmyndighet
- Tilskudd gis per medlem som er over 15 år
- Staten tar det fulle finansieringsansvaret
- Medlemstallet i Den norske kirke utgår som beregningsfaktor

Den norske kirke - reformer etter år 2000

- 2002 Bakkevigutvalget: *Samme kirke – ny ordning*
- 2006 Gjønnnes-utvalget: NOU 2006:2 *Staten og Den norske kirke*
- 2008 Stortingsmelding nr. 17 (2007-2008): *Staten og Den norske kirke.*
- 2012 Grunnlovsendringene om statskirkeordningen
- 2017 Prop. 55 L (2015-2016) - Den norske kirke utskilles fra staten

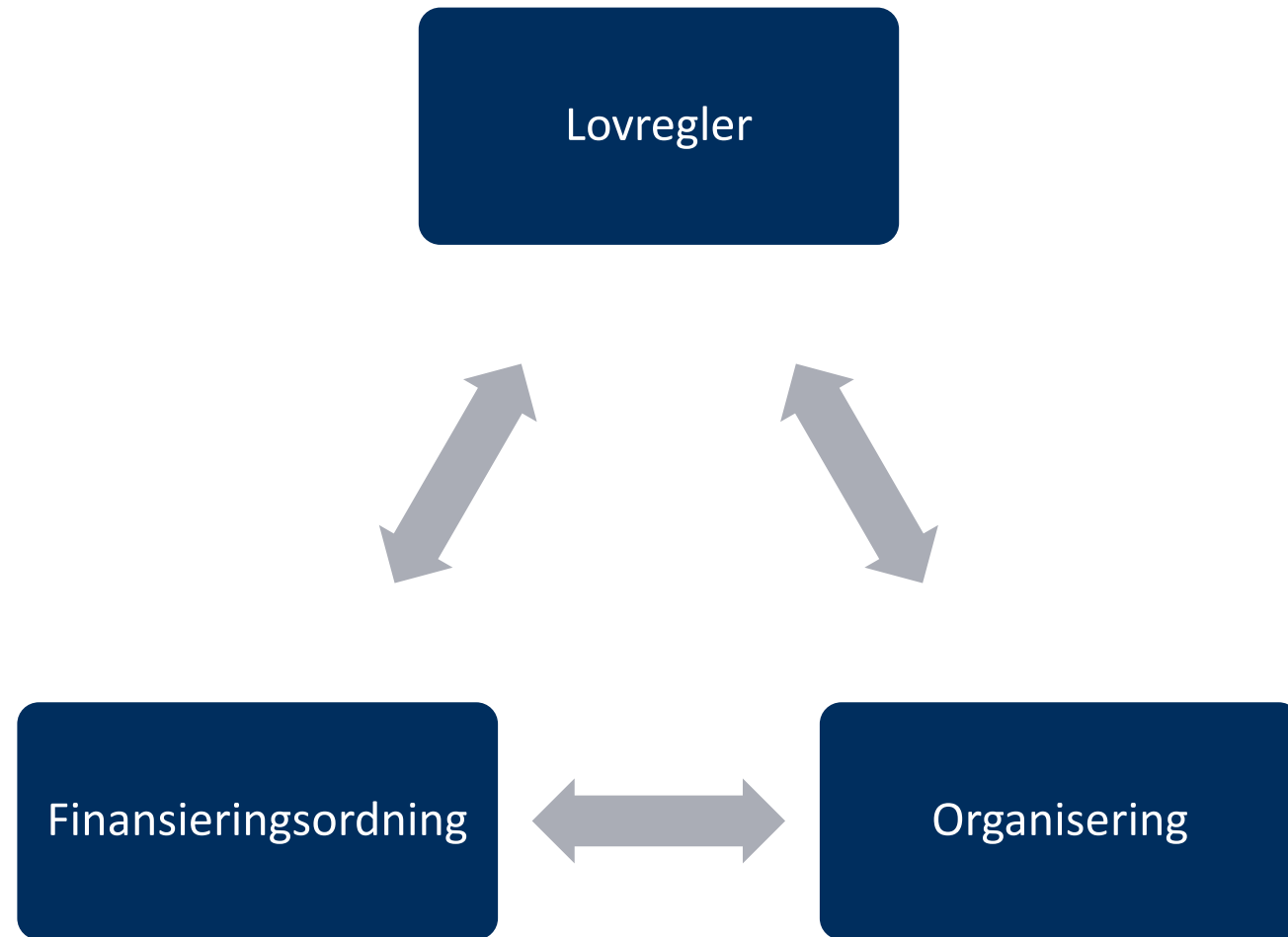
Viktige utgangspunkter for forslag vedr. Den norske kirke

- **Rammeloavgivning**
  - Nedbygging av statens lovregulering av kirkens ordning
  - Økt myndighet til kirken (Kirkemøtet)
    - organisering
    - kirkebygg
    - kirkelig inndeling

Rammelovgivning Den norske kirke

- Rettslig handleevne – soknet og Den norske kirke (§ 9)
- Soknet fortsatt rettssubjekt. Menighetsrådet opptrer fortsatt på dets vegne når ikke annet er fastsatt
- Den norske kirke (nasjonalt) fortsatt eget rettssubjekt. Kirkemøtet opptrer fortsatt på dets vegne når ikke annet er fastsatt

"Alt henger sammen med alt"

Kirkelig fellesråd, kirkebygg, kirkelig inndeling

- Kirkelig fellesråd ikke lenger lovregulert
- Bestemmelser om kirkebygg ikke lovregulert
  - forvaltningen av kirkebygg
- Sokneinndelingen reguleres av kirken

Endret oppgavefordeling mellom staten og kommunene på kirkens område?

- Høringsnotatet: Ingen *justering* av oppgavefordelingen; alt eller intet
- Finansieringsansvaret for gravplassene bør i alle tilfelle forbli kommunalt

Fortsatt kommunalt finansieringsansvar?

Hensyn som taler for:

- Stabilitet og historisk kontinuitet
- Viderefører balansen i myndighetsfordelingen mellom lokalt og nasjonalt nivå i kirken
- Bekrefter kirkens lokale forankring
- Sikrer soknenes økonomiske selvstendighet og uavhengighet
- Flere finansieringskilder (stat og kommune)

Fullfinansiering av Den norske kirke fra staten

Hensyn som taler for:

- Det finnes nå en organisasjon som kan motta og fordele statens overføringer
- Kirkens oppgaver, organisering og ressurser kan sees i sammenheng
- Større mulighet for målrettet og planmessig vedlikehold av kirkebygg
- Vil innebære forenkling av den offentlige finansieringsordningen

Gravplassforvaltningen

- Fortsatt kirkelig forvaltningsansvar
- Forvaltningsansvaret kan overføres til kommunen uten soknets medvirkning
- Fylkesmannen overtar for bispedømmerådet som godkjennings- og klageinstans
- Ikke endringer i avgiftsordningene

Rammelovgivning Den norske kirke

Kirkemøtets myndighet (§ 9)

- Fastsetter kirkens grunnlag, lære og liturgi (som nå)
- Fastsetter kirkens ordning/organisasjon
- Kan regulere, men ikke overta styret av soknene

Rammelovgivning Den norske kirke

Lovbestemmelse om finansiering (§ 12)

- To alternativer – ja eller nei til fortsatt kommunal finansiering av den lokale kirke
- "Kommunealternativet" har en mindre detaljert regulering av det kommunale finansieringsansvaret enn nåværende kirkelov § 15
- Gravplassfinansieringen reguleres kun i gravferdsloven

Rammelovgivning Den norske kirke

- Lovhjemmel for Kirkemøtet til å innføre medlemskontingent
- Medlemskap:
  - Ikke særskilte lovregler for Den norske kirke, se lovutkastet § 2
  - Den norske kirke kan – som andre t&l-samfunn – fastsette egne regler om medlemskap

Rammelovgivning Den norske kirke

Saksbehandlingsregler

Kirkemøtet bestemmer hvilke særlige saksbehandlingsregler som skal gjelde (forvaltningsloven, offentleglova, arkivlova)

Takk for oppmerksomheten

